

Motormännen

MOTORMÄNNENS FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLING AB

BOX 23

844 21 HAMMARSTRAND

Försäkringsvillkor M Försäkring Veteranbil 2014 02 01

**Försäkringsgivare: Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial.
Box 3031, 103 61 Stockholm.**

Försäkringsvillkor för veteranbil

Innehållsförteckning

1	Allmänna försäkringsvillkor	3
1a	Vilka fordon gäller försäkringen för	3
1b	Var gäller försäkringen	3
1c	Vad gäller försäkringen för	3
1d	Självrisker	3
2	Trafik	4
2a	Bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i TSL	4
2b	Följande ersätts utöver bestämmelser i TSL	4
3	Kasko – gemensamma bestämmelser	5
3a	Vad gäller försäkringen för	5
3b	Vem gäller försäkringen för	6
3c	Gemensamma aktsamhetskrav	6
4	Brand	7
5	Glas	7
6	Stöld	8
7	Räddningsförsäkring	9
8	Rättsskydd	11
8a	Vem gäller försäkringen för	11
8b	När gäller försäkringen	11
8c	Var gäller försäkringen	12
8d	Vilket ombud kan du välja	12
8e	Vilka kostnader ersätts	12
9	Vagnskada	14
10	Ersättnings- och värderingsregler	14
10a	Vi ersätter inte	15
10b	Bärgning och hämtning	16
11	Särskilda villkor	16
11a	Skadeförebyggande åtgärder	16
11b	Förvaring	16
11c	Tillfälliga modifieringar	16
11d	Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr	16
11e	Aktsamhetskrav	17
12	Allmänna bestämmelser	17
13	Om du är missnöjd med skaderegleringen	24
14	Ångerrätt	25

Försäkringsvillkor för veteranbil

1 Allmänna försäkringsvillkor

1a Vilka fordon gäller försäkringen för

Detta villkor i gäller för privatägd veteranbil med en högsta totalvikt på 3 500 kg. Med veteranbil avses personbil som är minst 30 år eller äldre och i originalskick. Fordonet får endast användas för privat hobbybruk, det vill säga att fordonet inte får användas i nytto-, vardags- eller yrkesmässig trafik.

Körsträckan får inte överskrida 10 000 km per år. Om du har anledning anta att fordonet under försäkringsåret kommer att användas som bruksfordon eller köras längre än 10 000 km måste du omedelbart anmäla det till oss. I dessa fall måste veteranbilsförsäkringen upphöra och en M bilförsäkring tecknas. Om du har anledning anta att marknadsvärdet kommer att överstiga det belopp som är angivet på försäkringsbrevet, ska du omedelbart anmäla det till oss.

1b Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det s.k. gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa länder.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen (TSL) för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Kontakta alltid oss när du ska resa utanför Norden.

1c Vad gäller försäkringen för

Det framgår av ditt försäkringsbrev vilken omfattning din försäkring har. Följande moment finns att välja på bil:

Trafikförsäkring	- Trafik
Delkaskoförsäkring	- Stöld, Brand, Glas, Räddning, Rättsskydd
Vagnskadeförsäkring	- Vagnskada

1d Självrisker

Självrisker är din del av skadekostnaden. Grundsälvrisker framgår av ditt försäkringsbrev. Särskilda självrisker kan förekomma och finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

2 Trafikförsäkring

2a De bestämmelser som gäller för trafikförsäkringen finns i Trafikskadelagen (TSL)

Trafikförsäkringen är obligatorisk. Enligt lag måste ett motorfordon vara trafikförsäkrat såvida det inte är avställt eller på annat sätt inte omfattas av TSL. Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i TSL för person- och sakskada som är en följd av trafik med den försäkrade bilen.

Trafikförsäkring gäller inte för skador på bilen och inte för egendom som transporteras med bilen.

Högsta ersättning är 300 miljoner kronor.

2b Följande ersätts utöver bestämmelser i trafikskadelagen (TSL)

- 1) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan inträffade. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t ex kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar
Högsta ersättning är $\frac{1}{2}$ prisbasbelopp per person.
- 2) Skada på egendom utanför bilen, även om den som drabbats av skadan varit medvållande. Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada
 - På motordrivet fordon eller tillkopplat släp
 - På spårbundet fordon
 - På egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
 - På egendom som tillhör försäkringstagaren eller den försäkrade bilens brukare eller förare
 - Om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.Högsta ersättning är $\frac{1}{4}$ prisbasbelopp per person.

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäliga för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rätthjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan. Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättsskydd, se punkt 8.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

Självrisker

Trafikförsäkringen gäller utan grundsjälvrisk med undantag av följande där självrisken är 1/10 av prisbasbeloppet:

- Om föraren kört bil utan giltigt körkort
- Om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- Om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- Om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet

Du ska efter krav från oss betala det av oss utbetalda skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

Du behöver inte betala någon självrisk

- Vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- Om skadan hände medan bilen varit stulen/tillgripen
- Om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- Om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

Om föraren var under 24 år när skadan hände höjs grundsjälvrisk med 1 000 kronor.

3 Kasko - gemensamma bestämmelser

Nedanstående bestämmelser gäller för brand-, glas-, stöld-, räddnings-, rättsskydds- och vagnskadeförsäkring

3a Vad gäller försäkringen för

- Det försäkrade fordonet och normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet
- Avmonterad fordonsdel eller tillbehör om inte annan egendom monteras i dess ställe. En extra uppsättning hjul utöver de som finns på fordonet omfattas dock.

Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV och video ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning. Vi ersätter inte kassetband, dvd/cd-skivor eller mobiltelefoner.

Fabriksmonterad utrustning ersätts upp till 50 000 kronor inklusive montering. Med fabriksmonterad utrustning menar vi bilmärkesunik i fordonet integrerad utrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Är utrustningen fast eftermonterad gäller vissa beloppsbegränsningar enligt följande

- Bilradio, band/cd-spelare, biltelefon, annan utrustning ersätts med högst 12 000 kronor inkl. montering sammanlagt
- Informations- och kommunikationssystem för data, navigering, TV och video, ersätts med högst 12 000 kronor inkl. montering sammanlagt.

Ersättningen gäller efter självrisk- och åldersavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till ersättningsbar utrustning.

Begränsning

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att användas.

3b Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare, men endast om du är fordonets verkliga civilrättslige ägare och huvudsaklige brukare.

Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren, intill hans återstående fordran.

Om du hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

3c Gemensamma aktsamhetskrav

Du ska se till att fordonet inte körs av förare som

- Saknar giltigt körkort
- Kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- Ej uppfyller de regler som gäller vid övningskörning, det gäller såväl lärare som elev
- Fordonet får inte användas om det har körförbud

Om aktsamhetskraven inte följs

Om du bryter mot ovanstående kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt.

Se även under Allmänna Bestämmelser, nedsättning av försäkringsersättning **12d**.

Självrisker vid flera skador

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas ut från flera delar i försäkringen eller från andra privata sakförsäkringar hos M Försäkring, betalar du bara en självrisk och då den högsta. Eventuell självrisk på trafikförsäkringen måste alltid betalas utöver annan självrisk.

4 Brand

Försäkringen gäller för skada

- Genom brand, åsknedslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös
- På elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter

Försäkringen gäller inte för skada

- På motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom explosion i dessa
- Genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning
- Som hänt under tävling med fordonet eller träning för tävling
- Genom kortslutning i elektroniska komponenter

Aktsamhetskrav

Annordningar som används för att underhållsladda, ge starthjälp till, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.

Föreskrifter ska iaktas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.

Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.

Svetsningsarbete i eller på fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, såsom friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.

Om du bryter mot ovanstående gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen, dock lägst 6 000 kr . Avdraget kan i allvarigare fall bli större. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit. Se även under Allmänna bestämmelser, nedsättning av försäkringsersättning **12d**.

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

5 Glasruta

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada

- Som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- Som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling.

Dessutom gäller vad som anges i punkt 3c.

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Om rutan repareras gäller försäkringen med självrisken 200 kr.

6 Stöld

Försäkringen gäller för skada genom stöld, tillgrepp, eller rån av forskaffningsmedel. Vi ersätter också skador som uppkommit vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppkommit genom uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan.

Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till M Försäkring.

Ägaren ska styrka innehavet av stulen egendom med ursprungskvitto eller originalgarantibevis.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul är ersättningen begränsad till 20 000 kronor om hjulen är monterade med hjullås. Är inte hjulen monterade med sådant lås ersätter vi hjulen upp till 15 000 kr. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.

För avmonterade hjul är ersättningen begränsad till 20 000 kr.

För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se under punkt **3a** vilken egendom som är försäkrad.

Försäkringen gäller inte för skada

- Om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp)
- Om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande)
- Vid bedrägeri- eller försäkringsbrott

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Aktsamhetskrav

Personbil ska vara låst med ratt- eller växellås.

När du lämnar fordonet ska nyckeln tas med. Den får inte förvaras i eller i närheten av fordonet och ska i övrigt förvaras aktsamt. Nyckeln får inte föras med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Utrustning som förvaras i, och hör till, fordonet och inte är fast monterad ska vara inlåst i det. Fordonsdel eller utrustning som är avmonterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till.

Om du bryter mot ovanstående gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen, dock lägst 6 000 kr. Avdraget kan i allvarigare fall bli större. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheter i övrigt. Se även under Allmänna bestämmelser, nedsättning av försäkringsersättning **12d**.

Särskilt låskrav gäller i följande länder:

Albanien, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Estland, Jugoslavien, Kroatien, Lettland, Litauen, Makedonien, Polen, Rumänien, Ryssland, Slovenien, Tjeckien, Ungern, Ukraina och Vitryssland. Se under särskilt stöldskydd **11d**.

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

Vid helstöld av ett fordon som utrustats med spårändarutrustning sänks grundsjälvriskens till 0 kronor om fordonet återfinns inom 30 dagar tack vare spårändarutrustningen.

Drabbas du av mer än en skada under samma försäkringsår gäller att vid den tredje stöldskadan dubblar vi självriskens

Stöldskada på personbil som importerats begagnat. Se under särskilda villkor **12c**.

7 Räddningsförsäkring

Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransport som blivit nödvändig genom att du i samband med resa med den försäkrade bilen råkat ut för sådana nödsituationer som anges under *Persontransporter* nedan.

Räddningsförsäkring gäller också för tillkopplat släp.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning enligt skatteverkets norm för avdrag för billersättning. Under 2013 uppgår den till 18.50 kr/per mil.

Persontransporter

Om din bil stulits, skadats eller fått driftstopp ersätter vi kostnader för resa till hemort för förare och passagerare.

Vi ersätter kostnader för

- Hemresan, dock längst till bilens hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet
- Resa till bilens hemort inom Norden, om fordonet skadats så svårt att det inte kan göras trafiksäkert inom rimlig tid med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligen tre arbetsdagar.
- Resa till bilens hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsätts med annat färdmedel.

I stället för hemresa ersätter vi kostnader för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Fordonstransporter

Om din bil råkat ut för skada enligt ovan ersätter vi kostnader för bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare.

Om din bil måste lämnas kvar på grund av att förare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem bilen ersätter vi kostnader för transport av bilen till hemort i Sverige.

Om skadan hänt utomlands kan vi också betala hemtransport av bilen i oreparerat skick. Hemtransport av bilen ska först godkännas av oss. Kostnad för hemtransport ersätts med högst ett belopp som svarar mot bilens värde när transporten görs.

Hämtning av fordonet

Dessutom ersätter vi reskostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av fordonet efter reparation eller då den kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Kostnad för hämtning av fordonet ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde när transporten görs.

Försäkring gäller inte för

- Kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- Kostnader för passagerares hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- Kostnader som du skulle haft även om skadan inte uppstått
- Kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist
- Hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan hänt utomlands, se under *Persontransporter*
- Kostnader som uppstått när händelsen inträffat under tävling med bilen eller under träning för tävling
- Kostnader som kan ersättas genom vagnskadegaranti, räddningsabonnemang eller annat åtagande

Aktsamhetskrav

Du ska se till att bilen inte körs av förare som

- Saknar giltigt körkort
- Kan göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- Ej uppfyller de regler som gäller vid övningskörning, det gäller såväl lärare som elev

Om du bryter mot ovanstående kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls. Se även under Allmänna bestämmelser, nedsättning av försäkringsersättning **12d**.

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

8 Rättsskydd

8a Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare – de försäkrade – i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

8b När gäller försäkringen?

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag få du tillgodoräkna dig denna tid.

Om du inte haft försäkringen i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskydds försäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisik och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

Vilka tvister gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller högsta domstolen. Kan en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

Vilka brottmål gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för

- Brott som enligt lagen kan medföra bötesstraff, t ex vårdslöshet i trafik
- Vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom dom som vunnit laga kraft visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

8c Var gäller försäkringen

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde. Se under Allmänna bestämmelser, **12b** räddningsåtgärder.

Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist

- Där det omtvistade värdet understiger 50 % av ett prisbasbelopp, bl.a. småmål. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss på grund av försäkringsavtalet eller vid tvist som rätten, med stöd av 1 kap 3 d § Rättegångsbalken, har beslutat handlägga enligt allmänna regler
- Som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är käredepart
- Som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- Om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- Med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med

Försäkringen gäller inte för

- Förundersökning och brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, t ex rattfylleri, smitning eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar
- Hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen
- Körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen

8d Viket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud. Denne måste vara lämplig med hänsyn till din bostadsort, domstolsort och ärendets natur samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att han har särskild lämplighet för uppdraget. Vi har rätt att hos Svensk Försäkrings nämnder – Ombudskostnadsnämnden begära prövning som gäller skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundit sig att i händelse av tvist godta Svensk Försäkrings nämnder – Nämnden för rättsskyddsfrågors prövning av hans arvode och övriga kostnader i ärendet.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

8e Vilka kostnader ersätts

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäliga kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller annan. Med nödvändiga och skäliga kostnader avses bl.a. att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller.

Betalning à conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år.

À conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

Vi betalar

- Ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnad som Domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål
- Kostnader för utredning före rättegång förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden kan avgöra tvisten utan sådan utredning
- Kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemannaförfarande
- Expeditionskostnader i domstol
- Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten vid prövning av tvisten i domstol eller skiljemannaförfarande
- Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- Kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

Vi betalar inte

- Eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- Verkställighet av dom, beslut eller avtal
- Merkostnader som uppstår om du anlitar fler ombud eller byter ombud
- Ersättning till skiljemän
- Ombudskostnader i sådan tvist där prövningen av tvister kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s.k. pilotmål)
- Kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten
- Ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad
- Kostnad för indrivning av obetald fordran.

Högsta ersättningsbelopp

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 150 000 kr (inklusive mervärdesskatt).

Endast en tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Anmälan

Anmälan ska göras senast inom tre år från tvistens uppkomst.

Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan.

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

9 Vagnskada

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man eller om fordonet skadas på annat transportmedel. För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se under Gemensamma bestämmelser, punkt **3a**.

Försäkringen gäller inte för skada

- Som hänt under tävling med bilen eller under träning för tävling
- På fordonsdel med konstruktions-, eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- Som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll
- Genom rost, frätning, köld, vatten, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av vagnskada enligt ovan
- Som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck eller slangar,

Dessutom gäller vad som anges under gemensamma bestämmelser **3c**.

Aktsamhetskrav

- Fordonet får ej användas när det har körförbud
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning. Försäkringsersättningen minskar inte om du kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körningen, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas
- Last i och på fordonet ska stuvvas och emballeras med omsorg

Om du bryter mot ovanstående gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen, dock lägst 6 000 kr. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även under Allmänna bestämmelser, nedskrivning av försäkringsersättning **12d**.

Självriskan framgår av ditt försäkringsbrev.

Om föraren var under 24 år när skadan hände höjs grundsjälvriskan med 1 000 kr.

10 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler.

Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte.

Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller.

Fordonet ersätts med marknadsvärdet det hade omedelbart före skadan, dock högst det belopp du valt och som är angivet på försäkringsbrevet.

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom.

Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt.

Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan, dock högst det belopp du valt och är angivet på försäkringsbrevet.

Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillräta efter stöld värderar vi fordonet inklusive eventuella lättmetallfälgar och utrustning enligt punkt **3a**. Från denna regel görs avsteg dels enligt nästa stycke och dels enligt punkt **10a**.

Vid beräkning av ersättning för enbart skada på eller stöld av lättmetallfälgar eller utrustning, under egendomsskydd, beräknar vi normalt sett marknadsvärdet genom fasta åldersavdrag från nyanskaffningspriset. Vi gör inget avdrag för första året från det att utrustningen inköpts ny. Därefter drar vi av 10 % för varje påbörjat år, dock högst 80 %.

För däck yngre än fem år är avdraget 20 % per körda 1 000 mil. För däck äldre än fem år betalar vi ingen ersättning.

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

10a **Vi ersätter inte**

- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation
- Merkostnad som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet
- Eventuell värdeminskning efter reparation
- Merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta
- Normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- Mervärdeskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

10b **Bärgning och hämtning**

Om skadan är ersättningsbar, ersätter vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera. Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp ersätter vi dina skäligena kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

11 **Särskilda villkor**

11a **Skadeförebyggande åtgärder**

Fordonet ska vara utrustat med en lätt åtkomlig handbrandsläckare, godkänd enligt Europainorm SS-EN 3.

Fordonet ska vara utrustat med batterifrånskiljare om sådan montering är möjlig. Batterifrånskiljaren ska vara dimensionerad för fordonets elsystem.

Fordonet ska vara utrustat med av oss godkänt larm om fordonets värde överstiger 300 000 kr

11b **Förvaring**

På hemorten ska fordonet nattetid garageras i låst utrymme/garage med SSF-certifierat lås. Antalet fordonsplatser får normalt vara högst fyra. Med "garagering" avses parkering i det garage som angivits i ansökan.

När fordonet garageras eller parkeras utanför hemorten ska

- fordonet låsas och stöldskyddet aktiveras (om sådant finns).
- skadeförebyggande åtgärder enligt föreskrifter vara aktiverade

11c **Tillfälliga modifieringar**

Med vissa tillfälliga modifieringar avses till exempel byte av däck, fälgar och ratt. Bilen ska inom två timmar kunna återställas i originalskick. Förändringar av lack, byte av motor eller dyligt accepteras inte. Har allt gjorts som kan göras för att lackeringen ska bli så lik originalet som möjligt accepteras detta.

11d **Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr**

Att beakta

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsforeningen godkänd elektronisk startspärr (immobilizer) som är aktiverad.

11e Aktsamhetskrav

Nycklarna får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte försees med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.

Om du bryter mot ovanstående gör vi normalt avdrag med 25 % på ersättningen, dock lägst 6 000 kronor. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Se även under Allmänna bestämmelser, nedsättning av försäkringsersättning **12d**.

12 Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring.

12A Avtalet och premien

12Aa *Försäkringstiden*

Försäringen gäller fr.o.m. den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäringen samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades.

Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

12Ab *Upplysningsplikt*

När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas.

Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

12Ac *Skyldighet att anmäla riskökning*

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, t ex hur långt du kör per år.

Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

12Ad *Förnyelse av försäringen*

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte om försäringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

12Ae *Din rätt att säga upp försäringen*

Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt **12Ad** kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt **14Ag** får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

12Af *Vår rätt att säga upp försäkringen*

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen.

Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl.

Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i "Betalning av premie **12Ah**."

12Ag *Ändring av villkoren*

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

12Ah *Betalning av premie*

Betalningsvillkoren innebär att betalning för ny försäkring ska ske inom 14 dagar räknat från den dag M Försäkring gjort avisering.

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift, försäkringen upphör att gälla tidigast 14 dagar efter det att M Försäkring påmint om betalning.

Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter tidsfristens utgång.

Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt ovan anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

M Försäkring har rätt att överlåta fordran på obetald trafikförsäkring och självrisk på trafikförsäkring till Trafikförsäkringsföreningen.

Vid förfallodag sker ny avisering och betalning ska ske senast när den nya perioden börjar. Du har dock alltid en månad på dig att betala räknat från aviseringen.

Vid huvudförfallodag förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år om inte uppsägning skett.

Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som enligt ovan gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna ovan.

12Ai *Betalning av tilläggspremie*

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavvi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

12B **Räddningsåtgärder**

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäliga kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt **12D** "Nedsättning av försäkringsersättning".

12C **Reglering av skada**

12Ca *Anmälan och ersättningskrav*

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, rån, skadegörelse eller förlust göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända en kopia till oss. Polisanmälan ska även göras vid inträffad parkeringsskada. Vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget lämna specificerat krav på ersättning i skälighetsomfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan upplysa oss om detta lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer i original, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

12Cb *Besiktning*

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

12Cc *Reparation*

Reparation och bärgning får - utöver vad som följer av **12B** Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas.

12Cd *Påföljd*

Åsidosätter du dina åligganden enligt **12C–12Cc** kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i **12Dc**. "Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren".

12Ce *Utbetalning av ersättning*

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i **12Ca – 12Cc**.

Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

12Cf *Ränta*

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i **12Ce** betalar vi dröjsmålsränta enligt 6§ Rättelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 14Eh betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

12Cg *Preskription*

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande, och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning till ersättningsfrågan.

12Ch *Mervärdesskatt – Moms*

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

12D Nedsättning av försäkringsersättning

12Da *Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades*

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

12Db *Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering*

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

12Dc *Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren*

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämställs

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Vid underlåtenhet att anmäla ändring i förhållanden som har uppgetts då försäkringen tecknades gäller följande.

Ersättningen kan minskas med ett särskilt avdrag, som görs utöver eventuell självrisk. Avdraget kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, på vilka villkor vi skulle ha godtagit fortsatt försäkring samt omständigheterna i övrigt.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

Vid åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada gäller följande.

Om aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada åsidosätts kan ersättningen sättas ned utöver eventuell självrisk. Hänsyn tas till den betydelse förfarandet haft för skadan eller dess omfattning och till omständigheterna i övrigt.

Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Avdraget kan minskas eller helt falla bort om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Vid åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder **12B** och Reglering av skada **12Ca – 12Cc** gäller följande.

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Avdrag görs med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 1 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Om du åsidosatt föreskrifterna i **12Ca – 12Cc** rörande reglering av skada kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna

12Dd *Framkallande av försäkringsfall*

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämställs

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

12E Regler i särskilda fall

12Ea *Annat avtal, garanti eller försäkring*

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

12Eb *Krigsskador*

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget ersätter vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi ersätter då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna.

12Ec *Atomskador*

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

12Ed *Dammgenombrott*

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

12Ee *Terroristhandling*

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling.

Med terroristhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämma en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

12Ef *Force majeure*

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

12Eg *Dubbelförsäkring*

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

12Eh *Om det blir tvist*

Vid tvist om värdet av skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara utsedd av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen

ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 500 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

12Ei Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

12Ej Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

12Ek Personuppgiftslagen

De personuppgifter om dig som vi behandlar är nödvändiga för att vi ska kunna administrera försäkringen och fullgöra våra avtalsförpliktelser, samt för att kunna fullgöra förpliktelser enligt lag. Uppgifterna kommer normalt från dig eller från annat bolag som vi samverkar med.

Personuppgifterna utgör vidare underlag för bland annat marknads- och kundanalyser, affärs- och metodutveckling, statistik och riskhantering, marknadsföring och vår service i övrigt.

Personuppgifterna kan för angivna ändamål komma att lämnas ut till andra bolag som vi samverkar med, eller till myndighet som begärt uppgift.

Enligt personuppgiftslagen har du rätt att få information om vilka personuppgifter om dig som vi behandlar. Sådan begäran ska vara skriftlig och ställas till "Pul-ansvarig" på bolagets adress. Begäran om rättelse av personuppgift kan göras till samma adress.

12Ei Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering.

10 Om du är missnöjd med skaderegleringen

Omprovning inom Gjensidige

Från och med den 31 januari 2014 har Gjensidige tagit över försäkringsgivaransvaret för denna försäkring.

På Gjensidige vill vi ge dig en personlig service och en snabb skadereglering. Om du inte är nöjd med vår skadereglering vill vi att du kontaktar oss för att få råd om hur du kan få ärendet omprövat. Tala med skaderegleraren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller det kanske har framkommit nya omständigheter, som kan påverka vår bedömning.

Du har även möjlighet att få din sak prövad av Klagomålsansvarig på Gjensidige. Om du vill få ditt ärende prövat av klagomålsansvarig skriver du ett brev där du beskriver ditt ärende och skickar det till: Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial, Klagomålsansvarig, Box 3031, 103 61 Stockholm.

Mail: kundombudsman@gjensidige.se

Omprovning utanför Gjensidige

Om du har fått ditt ärende omprövat och ändå inte är nöjd har du även möjlighet att vända dig till nedanstående:

Omprovning utanför Gjensidige

Om du har fått ditt ärende omprövat och ändå inte är nöjd har du även möjlighet att vända dig till nedanstående:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm, Telefon: 08-508 860 00. www.arn.se

ARN prövar klagomål från privatpersoner, dock inte vållande frågor i trafikolyckor. Prövningen är kostnadsfri.

Trafikskadenämnden

Adress: Box 24048, 104 50 STOCKHOLM, Besöksadress: Karlavägen 108, Telefon: 08-522 787 00. www.trafikskadenamnden.se

Nämnden prövar frågor som gäller trafikskadeersättningar för personskada. Nämnden handlägger huvudsakligen frågor om ersättning vid invaliditet och dödsfall. Trafikskadenämnden är inrättad av försäkringsbolagen efter direktiv av regeringen. Nämnden ska verka för att enhetlig och skälig ersättning lämnas vid personskada inom trafikförsäkring.

Allmän domstol

Du kan även vända dig till allmän domstol för att få ditt ärende prövat. Kostnader i samband med domstolsprövningen kan du i flera fall få hjälp med genom rättsskyddet i din försäkring. Detta gäller även vid tvist med Gjensidige. www.domstol.se

Du kan även få vägledning via

Konsumenternas Försäkringsbyrå, Adress: Box 24215, 104 51 STOCKHOLM, Besöksadress: Karlavägen 108. Telefon: 08-22 58 00, Fax: 08-24 88 91.

www.konsumenternas.se

Byrån drivs gemensamt av försäkringsbolagen, Finansinspektionen och Konsumentverket. Byrån har till uppgift att kostnadsfritt ge råd och hjälp till privatpersoner (konsumenter) i olika försäkringsärenden.

Du kan även få råd via konsumentvägledningen i din hemkommun.

14 Om du ångrar dig

Detta avsnitt gäller bara dig som konsument (privatperson) och som tecknar försäkring på distans. Distansavtal är ett avtal som träffas på distans och där kommunikationen uteslutande sker på distans, exempelvis via telefon eller Internet. Om du tecknar försäkring genom ett distansavtal har du rätt att ångra köpet inom fjorton (14) dagar från det att avtalet ingås. Om du vill använda din ångerrätt måste du meddela detta muntligen tel 077-440 60 61 eller skriftligen till M Försäkring, Box 23, 840 70 Hammarstrand. Om du väljer att använda din ångerrätt har bolaget rätt att kräva premie motsvarande den tid som försäkringen varit gällande.

Du saknar ångerrätt om distansavtalet avser en försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre. Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på din begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt distansavtalet.